

Navodila za obhajanje bogoslužij v velikem tednu 2021

Glede na epidemiološko stanje, ki bo v času praznikov, lahko posamezne škofije omenjena navodila prilagodijo.

Slovenski škofje smo na 121. redni seji Slovenske škofovske konference, ki je potekala 8. marca 2021, sprejeli navodila za obhajanje bogoslužij v velikem tednu 2021. Izredne razmere, ki jih je povzročila epidemija koronavirusa, še vedno narekujejo, da letošnje velikonočne praznike obhajamo na prilagojen način. Pri tem moramo vsi, duhovniki in verniki, upoštevati odloke Vlade RS (*Odlok o začasni prepovedi ponujanja in prodajanja blaga in storitev potrošnikom v Republiki Sloveniji*), priporočila NIJZ in *Navodila slovenskih škofov za obhajanje svetih maš v času epidemije COVID-19* z dne 18. decembra 2020. Škofje duhovnike in vernike ponovno vabimo, da dosledno spoštujejo vsa navodila za ohranjanje zdravja in omejitev širjenja epidemije, predvsem pravilno nošenje zaščitne maske, razkuževanje rok in ohranjanje medsebojne razdalje.

Vernike vabimo, da se udeležijo bogoslužij v domači župniji. Prenose bogoslužij naj spremljajo samo, če resne okoliščine (npr. starostne omejitve, rizične skupine) onemogočajo udeležbo v cerkvi. Duhovniki lahko bogoslužja neposredno prenašajo le, če je to potrebno, pri tem pa naj vedno pazijo na spoštljivo obhajanje svetih skrivnosti.

Za vsa bogoslužja velikega tedna velja, da izberemo ustaljen čas, medtem ko naj bodo večerna bogoslužja ob 18.00, da se lahko verniki zaradi večerne omejitve gibanja v miru vrnejo na svoj dom. Navodila upoštevajo *Noto škofom in škofovskim konferencam o obhajanju velikega tedna*, ki jo je izdala *Kongregacija za bogoslužje in disciplino zakramentov*.¹

1. Cvetna nedelja Gospodovega trpljenja (28. marec 2021)

Ker se na to nedeljo Cerkev spominja Kristusovega vhoda v Jeruzalem, se glede na do sedaj veljavne predpise določeno število vernikov zbere v cerkvi (v cerkvi je naenkrat lahko zbrano število oseb, ki ustreza ena oseba ali družina na 30m² površine notranjosti cerkve), ostali pa pred cerkvijo (z masko in upoštevanjem razdalje, na prostem je naenkrat lahko zbranih največ 10 oseb), kamor pride duhovnik z ministranti, ki nosijo v rokah oljčne vejice ali butare. Duhovnik nagovori vernike ter blagoslovi cvetje in zelenje. Petje se opusti. Sledi slovesni vstop v cerkev (gl. druga oblika v RM, str. 103), med katerim zvonijo zvonovi. Med slovesnim vstopom duhovnik kropi cvetje in zelenje vernikov v cerkvi. Kjer se zdi primerneje, lahko k oltarju pristopimo s preprostim vstopom. V tem primeru se začne maša s križem, v primeru slovesnega vstopa pa z glavno mašno prošnjo. Vloge kronista in drugih nastopajočih oseb v pasijonu (evangeliju) bere diakon ali laik, ki stoji pri ambonu, duhovnik pa pri oltarju bere vlogo Jezusa.

¹ Prim. Vatican News, v: <https://www.vaticannews.va/sl/vatikan/news/2021-02/nota-skofom-in-skofovskim-konferencam-o-obhajanju-velikega-tedna.html> (pridobljeno 26. 2. 2021).

2. Veliki četrtek – krizmena maša

Čas obhajanja krizmene maše bo določil vsak škof ordinarij za svojo škofijo. Po navadi jo obhajamo v četrtek dopoldan, zaradi epidemije pa jo lahko opravimo na določen dan v velikonočnem času. Pri maši potekata obred obnovitve duhovniških obljub in obred blagoslovitve svetih olj, ki se opravita v dosedanji obliki.

3. Veliki četrtek – sveta maša Gospodove večerje (1. april 2021)

Pri maši se opusti obred umivanja nog, medtem ko se na koncu maše Najsvetejše odnese v stranski oltar, kjer je lahko tudi krajše češčenje, ne da bi se verniki za češčenje posebej približali oltarju.

4. Veliki petek Gospodovega trpljenja (2. april 2021)

Za branje pasijona velja isto kot na cvetno nedeljo: pri ambonu bere diakon ali laik vse vloge razen Jezusovih besed, ki jih bere duhovnik pri oltarju.

Pri slovesnih prošnjah za vse potrebe (glede na okoliščine lahko kakšno tudi izpusti) duhovnik na koncu doda še prošnjo:

IX b. Za preizkušane v času epidemije

Molimo za vse, ki trpijo zaradi posledic trenutne epidemije, da bi Bog Oče naklonil zdravje bolnikom, moč zdravstvenim delavcem, tolažbo družinam in zveličanje vsem pokojnim žrtvam.

Tiha molitev. Nato duhovnik nadaljuje:

Vsemogočni večni Bog, varno zavetje trpečih, usmiljeno se ozri na trpljenje svojih otrok, ki trpijo zaradi te epidemije. Olajšaj bolečine bolnikom in daj moči tistim, ki zanje skrbijo. Sprejmi v svoj mir vse, ki so umrli, in daj, da bo v času te preizkušnje vsak od nas našel zavetje v tvojem usmiljenju. Po Kristusu, našem Gospodu.

Vsi: Amen.

Pri češčenju križa le duhovnik poljubi križ, verniki pa ga lahko počastijo s poklekom ali priklonom ali tako, da na svojem mestu v klopi nekaj časa molče klečijo.

5. Velika sobota – češčenje Najsvetejšega v Božjem grobu in blagoslov velikonočnih jedi (3. april 2021)

Jutranji blagoslov ognja se lahko opravi po obredu. Verniki naj k ognju prihajajo posamezno (na prostem je naenkrat lahko zbranih največ 10 oseb), prižgejo »gobe« ter se ob upoštevanju nošenja mask in medsebojne razdalje brez druženja vrnejo na svoje domove.

Verniki lahko – glede na dosedanja določila NIJZ za udeležbo pri bogoslužju –, prihajajo v cerkev počastit Najsvetejše, medtem ko duhovnik lahko blagoslovi velikonočna jedila (v cerkvi je naenkrat lahko zbrano število oseb, ki ustreza ena oseba ali družina na 30m² površine notranjosti cerkve). To lahko stori vsake pol ure. Duhovnik gre lahko tudi k obpotnim znamenjem in na prostem blagoslovi velikonočna jedila (na prostem je naenkrat lahko zbranih največ 10 oseb), verniki pa morajo pri tem upoštevati medsebojno razdaljo in nositi maske.

6. Velikonočna vigilija (3. oziroma 4. april 2021)

Lahko se obhaja po ustaljenem predpisanem obredu ob upoštevanju navodil NIJZ in škofovske konference za bogoslužje.

7. Vstajenska in ostale svete maše (4. april 2021)

Obred vstajenja se opravi po ustaljeni navadi. Procesija okrog cerkve je dopustna le, če verniki nosijo maske in upoštevajo določeno medsebojno razdaljo (na prostem je naenkrat lahko zbranih največ 10 oseb). Ker petje odpade, lahko med procesijo zvonijo zvonovi.

Duhovniki lahko na velikonočno nedeljo zaradi večjega števila vernikov obhajajo štiri maše.

Navodila veljajo tudi za bogoslovno semenišče, katoliške študentske in dijaške domove, redovne hiše in druge skupnosti Bogu posvečenega življenja.

Msgr. Stanislav Zore, ljubljanski nadškof metropolit in predsednik SŠK

Msgr. Alojzij Cvikel, mariborski nadškof metropolit in podpredsednik SŠK

Msgr. dr. Jurij Bizjak, koprski škof

Msgr. dr. Peter Štumpf, murskosoboški škof

Msgr. Andrej Glavan, novomeški škof

Gospod Rok Metličar, škofijski upravitelj Škofije Celje